HET LICHT IS OVERAL, ALS JE GOED KIJKT

22 november 2026, Christus Triumfatorkerk, Eeuwigheidszondag
Voorganger: ds. Jaap van den Akker
Lezingen: Psalm 121 en Matteüs 24: 29-35

KOMEN

- Welkomstwoord
- Aanvangslied: Psalm 68: 7
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Lied: Psalm 68 (tekst Cees van Veen): 10
- Kyriegebed (Hayarpi Tamrazayan, *Aards verdriet & Hemelse vreugde* (pag 12))
- Glorialied 'Zolang wij adem halen' (Lied 657: 1 en 2)

WOORD

- Met de kinderen
  Gebed
  Gesprek: Je hebt er (g)een voorstelling van.
  Lied 'Ik zal er zijn voor jou' (Hemelhoog 524: 1, 3 en 4)
- Schriftlezing Psalm 121
- Lied: Psalm 121: 1 en 4
- Schriftlezing Matteüs 24: 29-35
- Lied: 'Eens komt de grote zomer' (Lied 747: 1, 4 en 8)
- Verkondiging

In Volkskrant staat elke maandag de rubriek '100'. Elke week is er een interview met een honderd jarige. Indrukwekkende verhalen van mensen die geboren zijn tussen de twee wereldoorlogen in. De Tweede Wereldoorlog hebben ze allemaal bewust meegemaakt en ook daarna hebben al zo veel onrustige tijden beleefd dat ze vaak ook een scherpe blik op onze eigentijd hebben. Relativerend ook. Ze kunnen als geen ander inschatten hoe de tijden ervoor staan. En welke ontwikkelingen hoopvol of bedreigend zijn.

Mooi is dat ze áltijd, állemaal ergens houvast hebben gevonden. Vaak niet grootse ontwikkelingen, de bevrijding, de val van muur of de vrijlating van Nelson Mandela, maar vaak juist in persoonlijke herinneringen, kleine ervaringen die een leven lang zijn bijgebleven.
Afgelopen maandag werd Hans Lever geïnterviewd. Hij is geboren op 22 juni 1926. Hij was 13 bij het begin van de oorlog.
Hij was zich bewust van de dreiging. Hij weet waar een totalitair regime toe kan leiden. Hij is zo extra scherp geworden op het aanwijzen van zondebokken voor maatschappelijke problemen. Maar heeft het zijn leven getekend - die vijf jaren van bezetting in zijn puberteit? Ja en nee. Het zorgde ervoor dat hij theologie ging studeren en dominee werd. Het maakte hem kritisch op maatschappelijke ontwikkelingen, tot op de dag van vandaag.
Maar het hele interview ademt vooral een diepe betrokkenheid op wat er echt toe doet. En dat zijn juist hele persoonlijke dingen. Een goed gesprek. Een bijzondere ontmoeting. Een ervaring die je even optilt uit

de sleur van alle dag. En daarom moest ik juist op deze bijzondere zondag denken aan dit interview. Omdat deze zondag meer is dan stil staan bij de mensen die ons ontvallen zijn. Deze zondag gaat ook over houvast. Over troost. Over de zachte krachten die er ook zijn- elke dag. En die uiteindelijk meer doen, meer effect hebben op je leven dan al die grote verhalen die in de dikke krantenkoppen op je af komen. De zachte krachten die sterker blijken dan de brute krachten die het nieuws beheersen.

Ds. Lever geeft er een voorbeelden van. Hoe je mensen in crisissituaties tot steun kunt zijn bijvoorbeeld: "Dat heb ik geleerd van een terminaal zieke vrouw die ik als predikant in Vlaardingen vaak opzocht. … Ik heb geleerd dat je niks moet willen, niks moet doen en de tijd moet nemen. Je wacht tot de stervende iets zegt, zodat ze zelf bepaalt waarover het gesprek gaat. Dat moet je niet zelf doen, want dan kun je de plank misslaan.
Misschien heeft mij altijd geholpen dat ik zelf, aan het eind van de oorlog, in een situatie ben beland waarop ik dacht te sterven. Ik had tbc en was zo ziek dat ik er klaar mee was en er vrede mee had om dood te gaan. Ik weet dus hoe dat voelt."
Ja, een oorlog, een ernstige ziekte – het bepaalt je leven. Maar niet doordat de moedeloosheid toeslaat, of doordat je er voor op de barricade moet klimmen.
Het bepaalt je leven, omdat het iets in je diepste binnenste, in je ziel aanraakt. Iets dat je dichter bij de ander brengt. Geconfronteerd worden met de eindigheid van het leven, behandelingen ondergaan om een levensbedreigende ziekte een halt toe te roepen, op hoop van zegen. Een geliefde verliezen… Het raakt je in je diepste mens-zijn.
Iedereen gaat er anders mee om, en je kunt nooit iets voor de ander invullen. Maar het gevoel overgeleverd te zijn aan artsen of leeg en ontheemd te zijn door een verlies dat je hebt geleden, dat gevoel kun je wel délen. Vooral door stil te zijn. Door open te staan voor ander. Door te luisteren. Je open te stellen voor God. Hier in de stilte wordt je ziel aangesproken. Zoals Elia het ooit ervoer. Niet in de storm van geweld, of vuur of aardbeving, maar in de stilte. Alleen of met z'n tweeën, jij en de ander. Jij en God.
Ds. Lever vat het zo samen: "Soms heb ik het gevoel dat ik alles kwijt ben wat het geloof betreft, maar de kern heb behouden. En die kern is liefde, naar elkaar omkijken."
En op de laatste vraag van de journalist: "We leven in een angstige tijd. Welke woorden van hoop zou u nu als dominee spreken?"
Antwoord deze wijze dominee: "Ik zou zeggen dat het leven zelf heel mooi is. En dat het kwade in de wereld geen toekomst heeft, het licht wel. Licht is overal, als je goed kijkt."

Het licht is overal, als je goed kijkt.
Misschien moet dat de titel van deze preek zijn.
Het licht is overal, als je goed kijkt.
Dat is ook de boodschap van de beide lezingen van vandaag. Het gedeelte uit het evangelie volgens Matteüs is genomen uit de rede der laatste dingen, zoals dat plechtig in oudere bijbels heette. Het gaat over de tijd tussen de opstanding van Jezus en zijn wederkomst. Het gaat over de tijd waarin wij nu leven. De tussentijd. Over verdrukking ook, over oorlogen, over wateroverlast en grote droogte. Het gaat er vooral over dat daar een einde aan zal komen. Dat dat het einde níet is. Dat we een nieuwe hemel en een nieuwe aarde te verwachten hebben.
Dat we daaruit kunnen leven.
Maar de evangelist weet ook dat dat nog wel heel vaag en ver weg klinkt als de hardheid van de wereld en de eindigheid van ons leven je overvalt.
Daarom stelt hij zich de vraag: wat heb ik nu aan die belofte en vooral hoe weet ik dat het waar is? Hoe weet ik dat het goed komt met deze wereld? Hoe kan ik hoop houden? Hoe lukt het ons om het antwoord van ds. Lever ons eigen te maken: Dat het kwade in de wereld geen toekomst heeft, maar het licht wel, want het licht is overal, als je goed kijkt.

Goed kijken. Daar gaat het om. Leef uit de belofte van de komst van de Heer, leef uit de hoop en de verwachting dat God nooit loslaat wat zijn hand begonnen is, en je gaat het zien.
Dat er in deze schepping zoveel meer te zien is dan wanhoop en lijden. Dat ze er zíjn: mensen die niet aan een grote ronde tafel in Shenzhen in China zitten om hun macht te laten gelden en de wereld onder hun invloedssferen te verdelen, maar mensen die er echt toedoen, omdat ze boterham kopen voor die dakloze man bij Albert Heijn, omdat ze volhouden en naast een depressieve vrouw in de put blijven zitten, omdat ze het geduld weten op te brengen er te zijn voor hun ouder wordende moeder of opa.
Dáár heeft Jezus het over in zijn rede der laatste dingen: dat zijn de tekenen die de komst van het koninkrijk aankondigen. Dat het licht dat blijft schijnen, dat is Gods liefde die voelbaar is. Al lijkt het hopeloos. Al lijkt de natuur doods en uitgestorven: *Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is. Zo moeten jullie ook weten, wanneer je dat alles ziet, dat Hij in aantocht is en heel dichtbij*. Nu moet je nog zoeken naar het nieuwe leven, maar het is er echt al. Kijk maar, daar waar de bladeren van de bomen vallen zitten de nieuwe bladeren al: de knoppen kondigen de nieuwe lente aan. De komst van het koninkrijk.
Want licht is overal, als je goed kijkt.
Amen

- Muziek (vleugel en cello) Ralph Vaughan Williams (1872-1958) - Six Studies in English Folk Song nr. 3

GEDACHTENIS VAN DE GESTORVENEN

- Inleiding
- Gedicht: 'Slechts in de verte zagen zij' - Sytze de Vries
- Muziek (vleugel en cello) Charles Koechlin (1867-1950) - Chansons Bretonnes nr.1
- De namen worden genoemd van de overleden gemeenteleden
- Solozang: Langzaam zie ik hen gaan (Ida Gerhardt)
- We brengen anderen aan het licht
  Tijdens het aansteken van de waxinelichtjes klinkt er
  Muziek (vleugel en cello) Marcel Dupré (1886-1971) - Deux Pièces op. 13 nr. 2, Cantilène

ANTWOORD

- Dankgebed, voorbeden, Stil gebed, Onze Vader
- Inzameling van de gaven

GAAN

- Slotlied 'Ga met God en hij zal met je zijn' (Lied 416)
- Zegen